

FOLK OG LAND

NR. 14. — 10. ARGANG

LØRDAG 15. APRIL 1961

LØSSALG 75 ØRE

Fru Ase Storsæter
Mjødalen 21 B

Alexander Lange:

Betraktninger omkring Sønstebys sabotørbok

Innbrudd i Eivind Blehrs by-leilighet i maidagene 1945

II.

Sønsteby skriver på side 258—59: «Neste formiddag (8/5—45) kjørte Martin Olsen og jeg en tur gjennom byen, begge i full uniform. Det var en stor og merkelig opplevelse, jeg måtte hvert øyeblikk gripe meg i at den var like utrolig. Nå behøvde jeg ikke lenger å dra rundt i Oslo med uskyldens pokerfjes og kalle meg Krogh eller Fjeld eller Berg, vel vitende om at Gestapo var på jakt etter meg. Jeg kunne tre fri og frank frem i lyset for hvem-somhelst — også overfor mine mange kontakter — som Gunnar Sønsteby. Det hele var faktisk som å bli seg selv igjen i denne, deilige, solfylte frihetsdagen i Oslo».

«Men det meldte seg fremdeles praktiske oppgaver, Oslo-gjengen måtte ha et hovedkvarter. Gjennom Johan Paa-
~~den~~ — han var nettopp kommet ut fra Grini — fikk jeg rede på at «minister»

«Engelen» Normann Gabrielsen, her i uniform etter den tyske kapitulasjon, øver seg foran speilet i «å trekke» etter beste Buffalo Bill-mønster.

Blehr var flyktet fra huset. Senere på dagen gikk jeg dit opp, slo ut ruten i leiligheten og lukket opp. Dermed erobret vi Thomas Heftyes gate 32 som hovedkvarter, og

her bodde vi bra til Utenriksdepartementet overtok huset».

Ovenstående er ingen korrekt skildring av det som passerte. Det måtte pyntes på hendelsesforløpet. Den fundamentale begrepsforvirrings tid og de lovløse manerer var ennå ikke et tilbakelagt stadium. Dette fremgår av nedenstående som fru M. Blehr — på forespørsel forteller oss. Av lett forståelige grunner presenterte Sønsteby seg ikke under eget navn for fru, men som «kaptein Jakobsen», da hun om morgenen 10. mai 1945 kom tilbake til leiligheten for å vareta sine interesser.

Det var aldeles ikke riktig at Blehr hadde flyktet fra huset! Bilen hans sto i garasjen. Han hadde ringt opp politiet og meddelte at han befant seg på sin eiendom på Nesøya. Der ble han avhentet den 9. mai. Det var natten til 10. mai at Sønsteby hadde brutt seg inn i Ths. Heftyes gate ved å slå inn en rute i kjøkkendøren. Den av norsk rett godtatte form for rekvirering, NB når denne foretas av de rette!

Fremstillingen er i det vesentlige bygget på fru Blehrs skrivelser til E. D.'s tilsynsmann i Blehrs bo, h.r. advokat Hodneland av 20. juli og 28. november 1945, samt på brev til Kriminalavdelingen, Oslo politikammer 26. mars 1947. Det gir et bilde av forholdene dengang som har interesse langt ut over tilfellet Blehr. For at saken kan

Forts. side 8

Norsk og tysk rettskultur

Et spørsmål til Brynjulf Bull

Ordfører Bull har ordet!

«Aftenposten» opplyste i en liten notis 22. mars at den vest-tyske grunnlovsdomstolen erklærte en lov for å være grunnlovstridig, fordi den fastsatte straffer for lederne av partier som blir erklært ulovlige av domstolen. Grunnlovsdomstolen hevdet at dette var å gi forbudet tilbakevirkende kraft, og at lederne bare kunne dømmes, hvis de fortsatte å arbeide for partiet etter at det var blitt forbudt. 120 personer som var blitt straffet i strid med grunnloven, blir etter dette berettiget til erstatning, og kan forlange å bli løslatt, hvis de fremdeles er fengslet.

Opplysningen er ganske interessant, sett i lys av det norske såkalte «rettsoppgjør». At norsk rettskultur står minst på høyde med den tyske er vel alminnelig overtro her i landet. Riktignok fikk man ikke tatt livet av den tyske dommer i «Polizei-Gericht Nord», herr Latpa. Han ble endog frikjent. Men oberst G. Lunds bok «Dødsdømt», ble jo inndradd, fordi den ga et altfor fordelaktig inntrykk av tysk rettskultur og fangebehandling når det gjaldt nordmenn.

Den enstemmige Elverumsfullmakt som grunnlag for

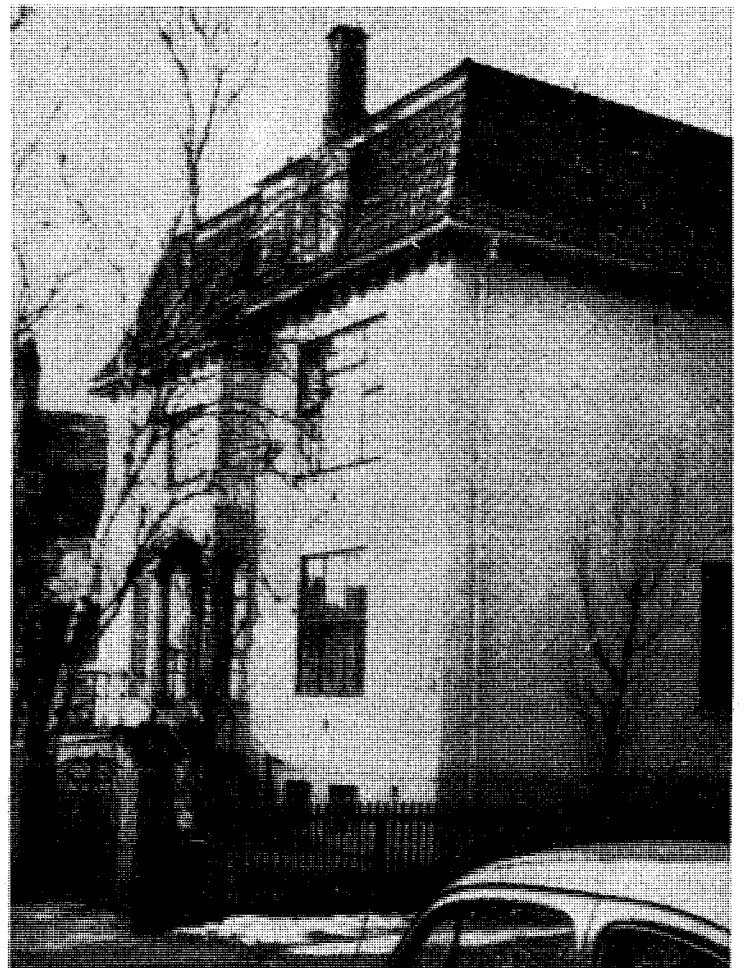
oppgjør måtte man riktignok henlegge som et fantasiprodukt, men til gjengjeld oppdaget rettroende og fremadstrebbende jurister en til da ukjent «nødrett» som angivelig endog var «konstitusjonell», og som ble konfirmert av sine oppdagere, straks disse hadde fått de nødvendige fullmakter av de straffskyldige grunnlovsbrytere. I de følgende år feiret så norsk rettskultur sine største triumfer.

Imidlertid føler man seg visst nå omsider litt uvel over bl. a. den tilbakevirkende kraft man har mobilisert, — de utvidede lovfortolkninger, ulikheten for loven o.m.a. Det gjenstår dog å se en av

Forts. side 7

Sønsteby fekter etter innbruddet i Blehrs leilighet med statsminister Otto Blehrs gallakårde, som siden forsvant. Tilskuere «Harald» (Martin Olsen) med Jonas Lies lue. Den omtalte kongelige flosshatt sees dog ikke. Billedet er fra «Se» sommeren 1945.

Ths. Heftyes gt. 32: Sønstebys hovedkvarter 10. mai til 15. juli 1945

Vemodige betraktninger

Allmaktens visdom åpenbarer seg etter hvert for oss i vår utviklingshistorie. I den må lov forankres om det skal gå bra, og med lov må land bygges.

For ikke så lang tid tilbake hadde flere enn nå en intime føling med årsaks- og virkningsforhold mellom etisk og materiell kultur. Det rådde en klarere og mer spontan bevissthet om at såvel individuell som samfunnsmessig fremgang primært spirt opp av og i lengden hvilte på tro-skap mot moralske bud som betingelse og naturgitt formel.

For tiden foregår det tydelig over alt en utvisking av denne nærere kontakt. Det daglige jag etter mer øyeblikkelige materielle goder over-døver og drukner den etterhånden. Og den vunne leve-standard skaper i sin tur gro-bunn for sløvende bortskjemt-het, ugjeldelighet, dernest skitt og til sist frykt når det gjel-der å tenke grundig gjennom disse ting selv.

Som kjent var det slike svakheter som oppløste bl. a. antikvens greske kultur in-nenfra. Og i det hele viser sporene i kulturhistoriens bøl-gegang at kulturell suksess forlanger nærvær av en til-strekkelig sterk, uavhengig moralsk elite, hvis spontane overvåkning kan garantere det rent tekniske overvåk-ningsapparats edsvorne ube-stikkelighet. Det er her det i dag klikker.

Ellers ville nemlig den tekniske stabs serie av brudd på opplagte, lovfestede ur-betingelser umiddelbart etter siste verdenskrig ha vært forebygget, eller i det minste i løpet av 16 år etterpå tuktet som den kriminalitet over all kriminalitet de er. Og inntil så var skjedd, ville så å si all annen kulturdebatt ha vært avvist skarpt som hørende hjemme langt bak i prioritets-rekken.

Vi oppfatter slett ikke at slike brudd direkte beskriver et forbryterregime fra toppen av, som nødvendigvis må strø sand i det dyreste modernas-kineri vi noensinne kommer til å eie. Den materielle dat-terkulturs stykkevis glitren-de resultater blender og be-ruser oss fullstendig mellom hver gang mer og mer søn-derrivende eksplosjoner jo skulle bevise feil av tilsva-rende (oftest multippel) stør-relesgrad i budsjetteringen.

Se så igjen en gang på føl-gende lovfestede og ekse-kverte moralske resonnement: — Heretter er det forbudt fra og med i går og til og med for fem år siden (eller om-vendt) med inntil dødsstraffs trusel å bistå en bestemt ok-kupant (baklengsgående klok-ke i rent formildende hensikt,

ergo — pangpang!), vel og merke hvis en var med-lem av et bestemt politisk parti osv., osv. — (I neste øyeblikk krevde lovgiverne nødvendigvis selv sådan bi-stand, nemlig som okkupant over nevnte okkupant, osv., osv). — —

Mon det ikke her skulle ha vært en idé, f. eks. via Mosk-va & «Zions vise» å be sin gud utpønske en noe mindre plompt gjennomskuelig tak-tikk i et knipetak?

— Var det egentlig menin-gen å bevise at en selv kunne være mer pervers i fred enn motstanderen i krig? Er dere blitt helt underutviklet m.h.t. forskjeller og grenser mellom praktfullt og gyselig? Og jeg skulle vakkert oppdage mitt delaktige farskap her uten prompte å gjøre min testa-mentariske sortie gjennom en repløkke!

Å straffe en alminnelig for-bryter og la disse gå fri er selvfølgelig å føye seg inn- under gangsterveldet fra top-pen. Og da blekner jo Al Ca-pone's littegrann i sammen-ligning. Hvorledes går det an å inn-bille seg at en kan greie å holde vår kultur oven vanne når en ikke engang våger å løfte en pekefinger mot dette? Herregud for helte-epos, herr Patriot!

Det er disse saker og intet annet som er den største, mest dyptgående infiltra-sjonsseier i vår tid. Aldri før har vel fremtidens underut-viklede fått et slikt nam-nam-prejudikat i hendene! Ingen våger å tro det; vi har så veldig mye kultur på hjertet, vi er blitt så veltalende, men ingen sier det, selv politiet står oftest aldeles i bet for omforlatels å mistenke noen-somhelst for betalt 5.-kolon-ne-virksomhet mot «det hvite rasehovmot», les den hvite kultur! Vær nå «tolerant da, æh».

(Den slags kulturell veder-heftighet må jo støtte stadig nye «dokumentasjoner» om nazistenes «grufulle forbrytel-ser», uten stans denne ryt-misk trommende hypnose: Fy nasi, fy nasi, — for å utsjal-te det beste, det eneste vi har. Best å assurere seg, dssuten er tåtflaska god å ha også et-ter at en har forlatt bleiene). — Belsebub kan å fiske. —

Advokat Wiesener skrev i avisen om noe rart noe som heter motstandsrett. — Som betyr sindige menneskers mot-stands plikt kanskje, hva? Skal se det fins noe som he-ter edsvorne motstands-pliktige m.a.o. også? Noe av en ed, hva? — —

— Landenes fremste tier. — Men over aftenlandet blinker en og annen stjerne. Og ingen knehøne av posi-

Anerkjennelse etter døden til okkupasjonsordfører

Under veldig tilslutning ble bonde Anders Finsland, Finsland i Vest-Agder, bisatt påskeaften. Han døde av et hjerteanfall — vel 70 år gammel.

Anders Finsland var den selvskrevne mann til å vareta ansvaret for Finsland herred under okkupasjonen. Han gikk helhjertet inn for å beskytte bygdas interesser i de vanskelige årene. Under Finslands ordførertid gjorde Arbeidstjenesten en meget stor innsats på flere steder i her-redet.

Anders Finsland var så an-sett før, under og etter okku-pasjonen at det virket helt naturlig at Finsland kommu-ne ved sin nuværende ord-fører — Sigurd Follerås — nedla en krans med varmt anerkjennende ord på av-dødes bære i den fullsatte kirke. Det gjorde også mange andre. NS-venner fra Kristi-ansand var møtt frem for å hedre avdøde med blomster og minneord.

I. L. E.

sjon, eller med respekt for seg selv og sin slekt ønsker å åndage at nærværende avis «FOLK OG LAND», er én. Nå, Gud bedre, og en takk til de anstendige, de virkelig skjønne, de som var, som er, og som kommer.

Gunnar Furuseth.

Bergs Assuransebyrå

ALT I FORSIKRING

Arbionsgt. 1 — 44 49 94

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 55 61 20 - Oslo

Oslo Stigefabrikk

Inneh. ALF T. LUNDE,

Mosseveien 8, Oslo

TH. 68 88 17, priv. 67 07 79

Skyvestiger oljet m/ eadi-merte beslag. Takstiger av jern, malertrapper og hel-sbare loftstrapper.

TANNLEGE MAANDØEN

Hansteensgt. 2

TH. 44 43 33

ANNELISE PAROW

TANNRENNING

Trendheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lade-

moen kirke - Voldsmåne

Tannlege

MAREN KJEDAAAS

Hansteensgt. 2

TH. 44 75 54

Utilregnelighet

De syndere hvis synder legmenn ikke forstår betegnes offisielt som sinnssyke. De syndere hvis synder legmenn forstår betegnes som forbrytere. (Karl Meininger, ameri-kansk kriminalpsykiater).

Det ser ut til at Vidkun Quis-lings handlinger av noen tilskri-ves utilregnelighet, bl. a. fordi han hadde det ønske å trekke seg tilbake som sogneprest i sin hjembygd Fyresdal. Til dette kan det jo opplyses at ifølge en lov vedtatt i mellomkrigstiden, Lex Gottås, har det skjedd flere gan-ger at ikke-teologer er ordinert som prester. Kanskje det også vil interessere at avdøde biskop Berggrav to ganger forsøkte å få minister Skancke til å opp-rette en erkebispesetol. Den må antas ikke å ha vært tiltenkt den rivaliserende «primas».

Quisling ble testet, som det heter på nynorsk, av vitenskaps-menn, og funne å være normal. Vil man ikke insinuere at det her fra myndighetenes side fore-ligger et lignende tilfelle som med Knut Hamsun, men med motsatt fortegn, altså å sikre seg at man «i god tro» kunne dømme ham til døden, så får man godta det vitenskapelige resultat.

Ellers kan det være nyttig in-nen en går videre på utilregne-lighetens vei å se litt på hvor-ledes vitenskapen betrakter leg-menns forutsetninger for å av-gjøre slike tilfeller. Vi sakser fra dansk POLITIKEN:

Den internasjonalt kjente dan-ske professor Viggo Christensen, fortalte sine studenter i en fo-relesning: «Hvor paradoksalt det enn høres, er det i virkeligheten normalt å være abnorm. Det fin-nes nemlig ikke en eneste én blant oss som holder mål med den type som det ideale mennes-ke står for»

Man behøver for øvrig bare bruke øynene for å kunne finne det ene eksempel etter det andre på små galskaper blant med-menneskene. Melankolikeren og kverulanten går vi forbi — de er begge for triste. Vi begynner med maniaken, forfengelighetens og selvforgudelsens representant, han som bare mener seg selv berettiget til å ha en mening om det meste mellom himmel og jord. Han er ikke kjedelig, plasert. Han reduserer geniene til Skravlende og med spisse al-buer maser han seg fram i for-grunnen, uansett hvor han blir idioter, og alle reformer er feil-grep. Undermålere og intrigema-kere kommer seg frem, mens han

som virkelig duer til noen ting, blir klemte i bakgrunnen. Vi har mest lyst til å le av selvskryte-ren. Heller burde vi beklage ham. Han er langt på vei inn i den forrykthet som kalles stor-mannsgalskap.

En annen besværlig type er den tilsynelatende pene og kor-rekte herre som aldri er mer lykkelig enn når han har fått trukket deg bort i et hjørne og med våte lepper har hvisket en slibrig historie i ørene dine. Han representerer den mildere form for koprofobi, en tvangstanke-sykdom som i full blomst tvin-ger offeret til å bruke språkets styggeste ord og uttrykk.

Fru Olsen er godt begavet og meget likevektig, men lider i hemmelighet av en fobi som hennes sunne fornuft forsøker å bekjempe. Hun kan ikke gå over åpne plasser og holder på å be-svime når gata hun går ender i et torg. Om det gjelder livet kan hun ikke fortsette. Enten må hun hake seg fast i armen på en forbipasserende under et eller annet påskudd, eller hun sniker seg videre langs husveggene. Hun lider av agorafobi — plassangst.

Fru Hansen derimot blir gre-pet av panikk og rømmer gata straks det danner seg en kø. Har hun vært i teater, venter hun til sistemann har hentet sin frakk. Det kunne ikke falle hen-ne inn å komme inn i et men-neskemylder. Hun skyr enhver form for selskapelighet. Hun li-der nemlig av antropofobi, sykelig redsel for mennesker.

Hr. Jensen er en meget mor-som og slagferdig mann, men han gir avkall på selskapslivet. Jensen gripes nemlig av redsel når han sitter i et rom hvor dø-rene er stengt. Hjemme hos ham står alle dører på vidt gap. Vå-ger han seg en sjelden gang i teater, sørger han alltid for å sitte ytterst på benkeraden og så nær en dør som mulig. Han må ha en mulighet for å komme ut. Hans sinnslidelse kalles claus-trofobi.

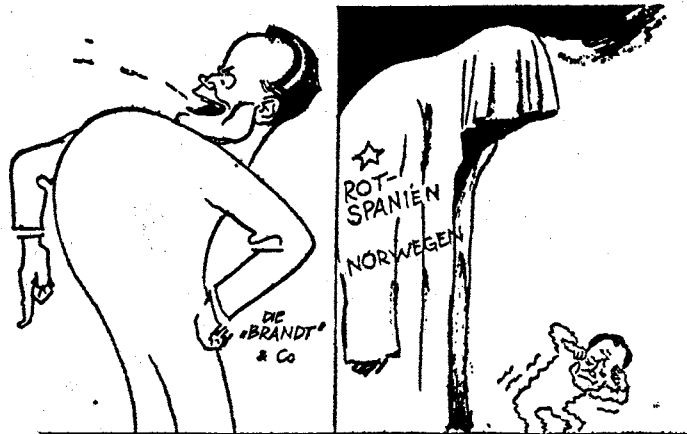
Frøken Pettersen blekner og får hjertebank hver gang hun møter en mann. Hun lider av anorofobi, det vil si sykelig angst for menn.

Frøken Svensen blir blussende rød langt ned på halsen når noen

(Forts. side 7)

„Unbewältigte Vergangenheit!!!“

Du hast mich gerufen!

Willy Brandt beskjeftiger fremdeles den tyske presse

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UTEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

«Retts»oppgjørets utenlandske fedre

I disse dage, da det skammelige «retts»oppgjørs fundamenter vakler og de geskjeftige akademiske murerhåndlangere iler fra revne til revne med en klatt foredragsmørtel her og en klatt der, er det nok mange både av de direkte aktører fra dengang og deres tause medskyldige som har våkne netter av bekymring over hvorledes ansiktet skal reddes når det store fall kommer.

Naturligvis må dette i første rekke være herrenes egen bekymring, men vi vil på den annen side heller ikke legge sten til den byrde som vel har vært tung nok å trekkes med likevel. Og så gir vi dem da gjerne den lille trøst som ligger i at heller ikke når det gjaldt dette det største rettssvik i norsk historie, har de lokale norske foregangsmenn suget hele ondskapen og uretten av sitt eget bryst.

Vi har før her i bladet pekt på at det som det norske rettsvesen og storparten av de norske jurister medvirket til i 1945 og utover var gjennomføringen av bolsjevikisk rettspleie i Norge, på samme måte som den motstandsbevegelse som etterhvert vokset frem på britisk initiativ, gjennomførte den bolsjevikiske form for krigføring, den som en sivilisert verden langsomt hadde arbeidet seg ut av gjennom århundredene. For det bør — av hensyn til sivilbefolkningen, til de kvinner og barn en ellers gråter så sårt over — ikke herske noen tvil om at både sabotørkrigen og krigen med hemmelige mordere er et grovt tilbakefall til barbariet, kynisk tatt ibruk av både Sovjetsamveldet og Storbritannia og eksportert til de okkuperte land.

Det er jo god tone i den gode nydemokratiske presse å antyde at de opplysninger FOLK OG LAND gir er ukorrekte og ondartet «nazipropaganda», så vi skal ikke — selv når vi forsøker å gi trøst til skyldbetyngede kroniske jøssinger — trekke veksler på noen tiltro til oss. Vi skal henvise til en mann som vel ingen våger å påstå farer med løgn, sannhetsvitnet Johan Scharffenberg, som i en artikkel i Morgenbladet forleden legger frem ordlyden i den i 1944 på engelsk avfattende avtale mellom England, Amerika og Sovjetsamveldet — parafert av den norske Londonregjering — med direktiver for det såkalte rettsoppgjøret i Norge.

Scharffenberg gjengir direktivet for «retts»oppgjøret slik (vi har foretatt oversettelsen fra den engelske tekst her):

Side 17 (a) Avskjedigelse fra stilling, og hvis nødvendig arrestasjon, av folk som med vilje samarbeidet med fienden eller som med velberådd hu handlet på en måte som var fiendtlig overfor den allierte sak.

b) Oppløsning av alle nazi-inspirerte organisasjoner og opphevelse av alle lover som diskriminerer på basis av rase, fødsel eller politisk oppfatning, og som er blitt påtvunget nordmennene av tyskerne.

Side 18 (e) (i) Oppløsning av alle politiske partier og organisasjoner som samarbeidet med fienden.

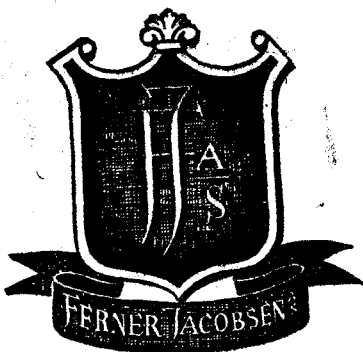
(e) (i) Arrestasjon og internering av lederne for partiene og organisasjonene referert til i (b) (i) og (e) ovenfor og enhver annen person hvis arrestasjon (varetekt) overveies av hensyn til den allierte sak og for opprettholdelse av orden.

Side 21 (d) (i) Arrestasjon av kjente fiendtlige agenter og av ekstreme fiendtlige kollaboratører som innehar offentlige stillinger.

(iv) Oppdagelse av og nøytralisering av andre uønskede elementer.

Scharffenberg peker på at denne såkalte juridiksjonsavtale tok sikte på forholdene hvis Norge ble krigs-

Kongelig nytt på reklamefronten?

Annonseklipp fra Aftenposten

Øverland konfirmerer nydemokratiet

Arnulf Øverland er imellom forfriskende frittalende i det ensrettede nydemokratiske robotsamfundet vi er blitt velsignet med etter verdenskrigen. Sist har han opptrådt i Lytterforeningen, hvor han tok fatt i den fostervoldske kringkasting. Han sa blant annet:

— Nå skulle man kanskje tro at NRK ville være talerør for Arbeiderpartiets politikk, men det gjelder ikke lenger enn enigheten mellom Arbeiderpartiet og Kaare Fostervold. I de utenrikspolitiske spørsmål er det slett ikke Halvard Langes synsmåter som dominerer — enda det kunne vært rimelig, eftersom også de borgerlige partier stort sett deler dem. Nei, Kringkastingen står i påfallende grad til tjeneste for den lille gruppe som kaller seg «ORIENTERING», og hvis ønskemål er ensidig nedrustning i vest. Krustsjov er nemlig fredsvenn og de små nasjoners, særlig ungarernes, beskytter mot amerikansk aggressjonslyst.

Våre fire statsmakter, som jeg her nevner i tur og orden: Arbeiderpartiets sentralstyre, Kaare Fostervold, Stortinget og Regjeringen, vet meget godt at utpekulerte lovbestemmelser og politisk organisasjonspraksis gir dem makt og myndighet til å bortse fra den alminnelige folkevilje — bl. a. fordi Grunnloven ikke har noen bestemmelse om folkeavstemning.

— Så lenge vi kan øve offentlig kritikk og opplysningsvirksomhet, er vi ikke våpenløse. En dag kan komme da menneskene tar sin

skueplass, men understreker at det er grunn til «å spørre om avtalene — og om direktivet fikk innflytelse på rettsoppgjøret».

Vi for vår del tror ikke det er nødvendig å spørre om det — selv i det noe tilbakeleggende Norge. Det norske bidrag har vesentlig vært svindlen med «landssviket» i dette påbudte politiske oppgjør og den usedvanlig lavpannede og lurvete form oppgjøret fikk.

Fra «kulturfronten» i Norge

Det følgende er klipp fra forskjellige kilder:

Fru Otlu Aisvilk, litteraturanmelder i Buskerud Blad, skriver: «Vi minnes dikteren. Ikke tenkeren, kulturfilosofen og politikkeren som aldri var av stort format og som gjorde den gamle Hamsun til landsforræder. Ham har vi satt en strek over. Innerst inne var han muligens en ærlig mann».

Sigrid Undset skriver: «Hamsun kan vel ikke dømmes til døden. Men han må få fengselsstraff og hans eiendom konfiskeres. Han bør vel sendes til forvaring på et eller annet hjem».

Nils Chr. Brøgger skriver: «Beslaglegg Hamsuns store verdier og realiser dem til fordel for det fond for løslatte fanger som er under dannelsen. La heller hans forlag bevilge ham en liten sum for året,

tilstrekkelig til at han har tak over hodet og at han ikke svelter ihjel».

Asmund Brvnhildsen skriver:

«Den ånd som taler i Knut Hamsuns verker er den samme som den der i en suveren forakt for mennesker bygget gasskamre for de uønskede».

Ludvig Trondsen skriver:

«Så skal ingen tro at jevnheten kan skrive gravskriften over geniet (Hamsun). Så skal ingen tro at kjetterbålene og veggelusene gjorde ham jevnere. Han var større enn som så».

Gunnar Setsaas skriver: «Kjære store og små litteraturgranskere: La ham (Hamsun) få være i fred. Det er noe så alt for lite som tukler med noen så alt for stort».

Knut Solliid.

Dødsfall

En gammel trofast NS-mann fra den aller første tid, overrettssakfører W. W. Valle, Dokka er avgått ved døden 81 år gammel.

Wollert Wilhelm Valle var født i Nesna i Nordland og tok juridisk embetseksamen i 1906 etter først å ha gått 1 år på Krigsskolen. I noen år var han så sorenskriverfullmektig og sakførerfullmektig, inntil han i 1910 startet sin egen sakførerforretning i Dalen i Telemark. I 1916 flyttet han til Odnos og i 1931 til Dokka, hvor han siden virket. Han var kjent som en used-

selvbestemmelsesrett i besittelse og henviser maktbaverne til pliktens vei. Politikerne er ikke våre herrer, og vi skylder ingen å bøye oss i kadaverlydighet overfor maktmisbruk.

vanlig dyktig advokat og var dertil uhyre belest og kunnskapsrik på så mange områder. Han var en flittig bidragsyder til dagspressen, og skrev en lang rekke verdifulle artikler, særlig om politiske spørsmål opp gjennom årene.

Valle sluttet seg til Nasjonal Samling helt fra begynnelsen av, og var av de trofaste også i motgangens påkjenninger. Under okkupasjonen var han blant annet presseleder i Hedemark og Oppland, og fikk for det sin behørlige «straff».

Hans mange venner og kjente vil motta budskapet om hans bortgang med vemod. Det tynnes i rekkene til de gamle nasjonal kjernetropper i dette land.

Lat oss inkje forfederne gløyma, under alt, som me venda og snu, for dei gav oss ein arv til å gøyma, han er større enn mange vil tru.

(Ivar Aasen).

Varmoden 1961: The African Look (Svenska Dagbladet).

BAK KULISSENE:

Frankrikes sammenbrudd

Opposisjon i Bordeaux

Siden januar 1936 har denne politiker ikke hatt noen ministerstilling. Pierre Laval var blitt styrtet som ministerpresident for år siden av sosialistførerén Léon Blum, føreren for det radikalsosiale parti Herriot og Paul Reynaud. Det lange tidsrum i politisk avmakt hadde vært vanskelig å bære for ham: han hadde måttet se på det skjebnesvangre eksperiment med folkefronten, han hadde et våkent blikk for hvorledes arbeidsydelsen ved fabrikkene gikk ned fra måned til måned, mens de europeiske aksemaktland ydet stigende produksjon. Forgjeves gjorde Laval oppmerksom på dette i møtene i senatet og i de komiteer han var medlem av. Krigens forløp beviste riktigheten av hans bebreidelser, og da regjeringen flyktet til Bordeaux reiste også Laval til denne by. Han slo seg ned i et lite kontor ikke langt fra kontoret til borgermesteren i Bordeaux, Marquet, som engang under Doumergue hadde forsøkt å hjelpe Frankrike til en nyreisning. Omkring disse to menn, Pierre Laval og Adrien Marquet grupperte seg snart alle de som var uenige med regjeringen Reynaud og støttet marskalk Pétains og general Weygands linje. Men fremdeles hendte det ikke noe annet i denne krets enn at man påny og påny snakket om det som burde skje, og at man prøvet å hverve tilhengere for gruppens syn blant deputerte! Dog nå blir det klart for Laval at han må tre frem. Handlingens time var kommen.

20. juni 1940. Ansøkningsen om våpenstillstand har marskalk Pétain sendt ut for tre dager siden, men ennå er det ikke kommet til definitive forhandlinger, og tyskerne trenger stadig lenger frem. Forvirringen er fullstendig: da en tysk panserdivisjon besetter stasjonen i Besancon, løper akkurat

Pierre Laval for retten i 1945

ekspressen fra Marseille inn på perongen. Mange permisjonsreisende, blant dem mange høyere offiserer, tar tyskerne for engelskmenn — og før de forstår hva som skjer med dem er de tatt tilfange.

Klokken to denne torsdag telefonerer statspresident Lebrun til understatssekretær Alibert. «Jeg kan ikke vente lenger», sier han, «tyskerne kommer stadig nærmere. Min bil står klar. Jeg må se å komme til Port-Vendres, hvorfra en torpedojager vil bringe meg til Algerie».

Alibert svarer ikke på dette, men tausheten er svar nok.

«Ja, hva iallverden skal jeg ellers gjøre?» roper presidenten fortvilet.

«Vent iallfall til klokken fem, herr president — til da har vi nye meldinger!»

Ordre og motordre

Mens president Lebrun fremdeles venter i tre timer med tungt hjerte før han fatter nye bestemmelser, er de deputerte som oppholder seg i Bordeaux kommet sammen til møte i en folkeskole, og kammerets kontorsjef gir herrerne denne meddelelse: «Presidentene (det vil si kamrets president Herriot, senatets president Jeanneney og statspresident Lebrun) reiser for

å innskibe seg. Marskalk Pétain blir i Frankrike, men han gir regjeringens visepresident Chaumemps den nødvendige fullmakt til at regjeringen kan virke fra Algerie. En postdamper «Massiglia» vil fra Verdon (ved munningen av Gironde) bringe de deputerte som vil ledsage regjeringen til Marokko. Den som ikke ønsker det, står det fritt å forbli i Frankrike».

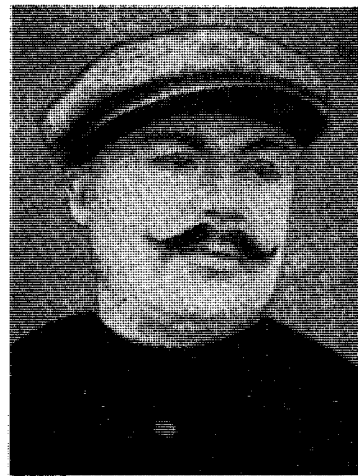
Altså er regjeringens reise vedtatt, sier de deputerte — men de forstår rekkevidden av dette skritt. De strømmer til Rådhuset, hvor de vet at de treffer Laval, og han tar nå ledelsen i en energisk aksjon. På hans forslag begir en deputasjon av dem seg til marskalk Pétain, og meddeler ham at i motsetning til det som er blitt ham sagt, vil det store flertall av deputerte bli hos ham. Det er bare et forsvinnende mindretall som vil flykte til Afrika. Marskalken takker dem for dette tegn på tillit, men skrittet har ingen innvirkning på president Lebrun: han fastholder at han vil reise ennå samme aften. Marskalk Pétain handler: han forbyr ministrene å forlate Bordeaux før 22. juni klokken 8. Slik krysses ordrer og motordre, og situasjonen blir ikke klarere. For alle står det imidlertid klart, at i denne kamp om en del av regjeringens definitive avreise, fortsetter den alvorlige krise som siden den tyske offensiv tok til så skjebnesvangert har lammet regjeringens besluttsomhet, og at statspresident Lebrun er midtpunktet i denne bevegelse mot marskalk Pétain.

«De må ikke reise hr. president!»

21. juni 1940. Lebrun står i den store salong i prefekturet, med ryggen mot vinduet. Fløydøren til korridoren har åpnet seg og inn trer en deputasjon av senatorer og deputerte. Laval leder dem, og Lebrun kjenner naturligvis herrerne som kommer sammen med Laval: der er herr Marquet, borgermesteren i Bordeaux, som går for å være en villstyring, der er herr Bergery, som stemte «nei» dengang krigserklæringen ble vedtatt under dekke av en militærkreditt, der er den tidligere utenriksminister Bonnet, som ennå siste minutt ville utsette krigsbruddet et halvt år eller helst enda lenger, der er den deputerte Piétri, som ikke kunne bli fransk minister fordi han en gang hadde uttalt seg nedsettende om Churchill, og syv herrer til foruten dem. Statspresidenten ber alle ta plass, og så setter han seg også. Hans gjester sitter i en halvkrets omkring ham. Ingen høytidelig rangordning — i form av et nabobesøk foregår den mest dramatiske scene i disse dramatiske dager i Bordeaux.

Ethnologisk introduksjon

En oversikt av Edward Langford i det britiske tidsskrift Northern World

Belgisk minearbeider (alpin)

V.

Den alpine rase

Den alpine rase er sterkt innblandet både med Middelhavsrasen og de nordiske folk syd og nord for den alpine fjellregion, som deler Europa. Den er kort, firskåren og undersetsig. I utseende er den fullstendig forskjellig fra enhver annen europeisk rase, men antallet av blandingstyper sprer seg stadig ut over det sentrale belte, som den opptrar tværs over Europa og dens innflytelse på den europeiske befolkning i sin almindelighet blir stadig mer markant etter hver generasjon.

Den karakteristiske bredde og den lave høyde går igjen i alle detaljer i kroppen, i hendenes bredde, de korte, brede føtter, de tykke legger og endog fingrene. Hos kvinnene er dog bekkenet som regel smalere enn hos de andre europeiske raser.

Med det brede og korte hode er den cefale index hos den alpine rase gjennomsnittlig 88, og dens fastale index er under 83, som tydelig avviker fra den nordiske på minimum 90. Det alpiske hode kan således beskrives som rundt med en steil panne, lav neserygg og en lite fremstående hake. Kraniet synes også å avrunnes tidligere bakover, så lite av halsen vises over kraven. Nesen er kort og sommetider i noen grad flat og de kjøttfulle deler, som ofte kan være

fetaktige, gir de brune øyne et inntrykk av å være små, i motsetning til de øvige europeiske rasers åpne øyne.

Dette tunge, og i noen grad mindre uttrykksfulle utseende, ledsages av et stivt, brunt eller svart hår, som ofte kan være stridt, mens på den annen side skjegget i motsetning til de øvrige europeiske raser er tynt og glissent. Som et resultat av dette i høy grad egenartede utseende, har enkelte antropologister hevdet, at den alpine rase representerer en inntrengen i Europa av en eller annen asiatisk innflytelse. Men en mer antagelig teori er i virkeligheten den, at den alpine rase representerer en seig og i vår tid stadig økende fruktbar levering av en tidlig førnordisk europeisk type, som andre igjen hevder på grunnlag av blodtypen er beslektet med samene i det fjerne Norden. Deres utbredelse i fjelltrakter understøtter denne teori. Skjønt den alpine rase nu sprer seg vidt ut over Sentral-Europa, er det allikevel viktig ikke å blande den undersetsige alpine innflytelse sammen med det høyvoksne innslag med bredt og stort hode, som er alminnelig i Syd-Norge og deler av Skottland, som igjen synes å skyldes en forhistorisk nordisk overlevering av en vesentlig forskjellig natur enn den alpine.

Den baltiske gruppe

En annen viktig etnisk gruppe i Europa er den baltiske. Der hersker mye tvil om hvorvidt denne klassifikasjon i likhet med den dinariske, representerer en egen rasetype av høy alder, slik som det antas å være tilfellet med den nordiske, middelhavsrasen og den alpine rase, eller det bare er en relativt stabil undergruppe, som er kommet i stand ved kryssing av andre typer. I dag eksisterer der dog en tilstrekkelig distinkt type til at den er verd er særskilt behandling.

Den østbaltiske rase eller undergruppe er av omtrent samme høyde som den alpine og som denne undersetsig og bred, med kanskje en ennu mer markert plumphet i benbygningen, så at antropologister nylig har spekulert på om der ikke er en viss identitet mellom de to typer, idet den øst-baltiske i så fall skulle representere en seksjon av den alpine, som er blitt avskåret fra hovedgruppen ved andre rasemessige bevegelser og muligens ved infusjon av blod østfra, som ennvidere overlevde i marsklandene i Østbaltikum på samme måte som den alpine undgikk ut-

Østbaltisk bonde

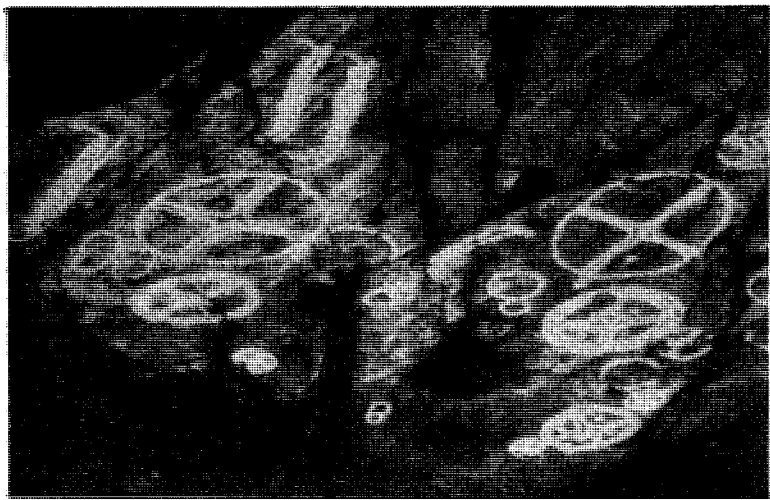
Forts. side 6

De tyske militære sjef: Fra høyre hærsjefen generalfeltmarskalk v. Brauchitsch, generalfeltmarskalk v. Kluge, sjef for 4. armé og generalfeltmarskalk v. Rundstedt, sjef for hærgruppe A.

Solkorset vinner terreng

Tas opp som symbol av organisasjoner
over hele verden

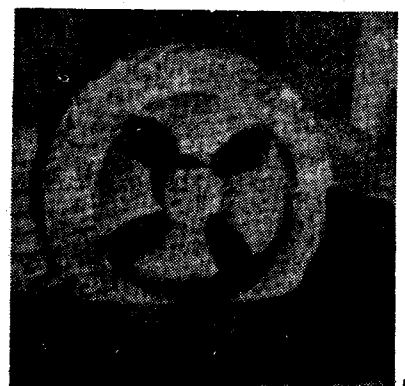

Solkors på hellerissingsfelt fra Fossum i Gjerpen, Telemark

Nasjonal Samlings gamle merke Solkorset, er sannelig kommet i skuddet rundt omkring i Europa. Det er tatt opp som merke av en rekke nasjonale organisasjoner, bl. a. Rikspartiet i Sverige, som forøvrig nå er blitt en nordisk organisasjon med egen gruppe blant annet i Norge, og av British National Party, som i sin publikasjon «The Northern European» i hvert nummer roper ut sitt: «Northern European Folk unite! — Under the Sign of the Sunwheel!»

Det kan ellers ha sin interesse for oss som først tok opp kampen under solkorset, at «The Northern European» bringer en artikkel til ære for solhjulet, som de kaller det. I artikkelen berømmes Hermanns (Arminius') seir over de romerske legioner i Teutoburgerskogen, en seir som reddet de germanske språk og som gjorde at utviklingen i Europa kom til å skje etter germanske retningslinjer. Den berømte Hermann-statue ved Detmold i Nord-Tyskland viser oss da også den germanske helt bærende det gamle germanske solhjulmerke. Kappen er festet i nakken med en brosjé som viser solhjulet.

Bladet fortsetter: «Fordi et symbol, et felles symbol, kan bli den mektigste oppmuntring for dem som har de samme eller lignende idealer til å forstå at de har en felles sak og står sammen i en felles kamp, oppfordrer vi alle nord-europeiske rasebevisste nasjonale organisasjoner over hele verden til å ta opp solhjulet som symbol. La Hermanns (og vi vil tilføye Quislings) merke, solhjulet vises over hele det

Gravsten fra Vågå med solkors

europiske nordland og nord-europeernes land over hele verden, idag tegnet på forenet motstand, imorgen tegnet på felles seir».

La oss for egen regning føye til litt om hvorfor Nasjonal Samling valgte solkorset som sitt merke.

Det er det eldste tegnet vi har her i landet. Vi har fått det i arv fra fedrene som ryddet landet for tusener av år siden.

Rundt omkring i Norge finner vi helleristninger, — tegn og merker som de gamle nordmenn hugget inn i fjellet eller på stenheller. Helleristninger fra bronsealderen (ca. 3000 år gamle), finner vi flest av i Østfold, Rogaland og Trøndelag. På mange av disse ristningsfeltene støter vi på solkorset — eller solhjulet, som det også blir kalt. Dette merke er det tegnet som bronsealderens nordmenn brukte som tegn for solen. Solen var midtpunktet for deres naturdyrkelse, og da er det ikke rart at vi finner dette tegnet på så mange av helleristningene.

I alminnelighet opptrer solkorset på helleristningene som et enkelt kors omskrevet en sirkel. Men det kan også være rikere utformet med dobbelte linjer. Foruten helleristningene ble solkorset også ofte risset inn på sverdene og på smykker.

I den senere historie kunne solkorset av og til bli glemt, eller det ble forvansket gjennom fremmed påvirkning. Men hver gang dukker solkorset opp på nytt. Det har fulgt nordmennene fra de eldste tider og frem til Quisling tok det opp som symbol for Nasjonal Samling, og for hver omskiftning i tiden har det fått en ny betydning i tillegg til den gamle.

Også for kristendommen er solkorset blitt et tegn som er ofte brukt i den vakre middelalderens alterduken fra Nidarosdomen, som skildrer slaget på Stiklestad, ser vi på skjoldene gylne Olavskors på rød bunn, — altså nøyaktig samme merke som Nasjonal Samling brukte.

Anders Melteig:

QUO VADIS - KENNEDY?

Blant de mange problemer som de forenede staters nylagte president John Kennedy har arvet og fått til løsning er som nevnt på slutten av foregående artikkel: arbeidsløsheten.

Men selv om dette problem ikke er den vanskeligste sak å løse i et kapitalistisk lands økonomiske struktur, så kan det være vanskelig nok med en så uensartet masse av demokrater, selv om Amerika ved det siste valg har fått demokratisert sitt demokrati. Et eksempel fra den allersiste tid viser det: President Kennedy fremla en lov om minste-lønn og den ble nedstemt av representanternes hus. Ikke engang et minimumskrav til levestandard kunne innføres i dette millio-nærsmfunn.

I det stolteste amerikanske frihetsdokument, som heter: The declaration of independence» står det bl. a. at «all men are created equal». Dengang, da den Franske Revolusjons slagord: «Liberté, égalité, fraternité» lød, gikk der et befrielsens sukk over verden, mens mange nok hadde sine hallusinasjoner av tom-tønne-rammel. Jo, i Vesten, har vi da frihet, vil mange si. Hvilken frihet, friheten til å trelle under kapitalismens voldsomme gjeldsbyrde, friheten til å skaffe kapitalen arbeidsfri og svettefri inntekt?

Den eneste i et kapitalistisk samfund, som har forstått arbeidsløshetens problem og de verdier, som de arbeidsløse representerer for sitt samfund er jamen Hitler, for han «oppfant» det, som jeg har kalt: **De tomme hendes ideologi.**

Det kan vel være litt av hvert å si om den hitlerske administrasjon, men den er ikke så svart som verden vil ha den til i dag. Han kalte nemlig de arbeidsløses hær

for nasjonens reservearmé og satte den til å gjøre noe. Dette er den betydeligste «sosiale oppfinnelse» i den nyere tid.

Det er — og det var det også dengang — den farligste av alle «sosiale oppfinnelser». I løpet av 7 år desimerte den så å si hele den vestlige verdens økonomi. Dollaren ble etterhånden satt ned i Tyskland fra 4,20 til 2.49, og det engelske pund flagret utover høsten 1939 som aspeløv i høststorm, så England fant ingen annen utvei enn å erklære Tyskland krig.

Nu er det jo slik at om en oppfinner dør, så lever oppfinnelsen og ånden videre — slik også her. Nu er det ikke bare et land, et folk som forstår at den sikreste måte å reise sitt folk fra fattigdom og fra rennestenen er gjennom **de to tomme hendes ideologi.**

Det er ikke bare et enkelt folk på omkring 70 millioner mennesker, som forsøker å kjempe seg gjennom en Versailles-traktats lenker — en traktat med den forjettende, men misvisende betegnelse: Fredstraktat.

En milliard-hær av navn-løse og fattige, men arbeidsvillige mennesker ser opp mot en ny gryende dag, og det er ikke bare primitive redskaper som saga og øksen de har som kampmiddel. En hel hær av verdens beste vitenskaps-

menn går foran og viser vei. Denne arbeidshær er ikke interessert i å bygge opp en nasjon eller nasjoner av milliardærer og millionærer, men å avskaffe fattigdommen. For noen måneder siden skrev en engelsk avis i en reportage fra India disse to ord med temmelig store bokstaver: «The target — poverty» og fortsatte: fattigdommen er skyteskiven, det er fattigdommen som skal utryddes.

Men i et kapitalistisk samfund kan fattigdommen ikke utryddes. Jo flere penger på den eneste — desto større gjeldsbyrde på den annen side. Jo større rikdom — desto mere fattigdom og arbeidsløshet. Det er skyggen som følger sin herre. Fattigdommen er til og med et umistelig gode i et kapitalistisk samfund. Den arbeidsløse og fattige er mere medgjørilig enn den mette arbeider.

I et privatkapitalistisk (og gjerne også et demokratisk) samfund er en gjerne av den oppfatning at staten igrunden ikke har noen større rettigheter. Billedet: den tomme statskassen er gjerne et godt vittighetsobjekt, men denne den absolutte og ansvarsløse frihet, friheten til å ta seg friheter er jo i virkeligheten det motsatte av frihet, for dette betyr jo ikke noe annet enn alles kampf mot alle.

Tross den amerikanske uavhengighetserklærings stolte ord om frihet, så syns det som om ordspråket: «Sink or swim» fremdeles er landets fremste sociale «foranstaltning».

Derfor er Amerika nu innhentet av sine egne friheter. Hadde Amerika fulgt en mere restriktiv politikk og skaffet den Amerikanske stat en rimelig andel i det arbeidets overskudd, som i mange, mange år har flytt rikelig inn istedenfor å legge seg til

(Forts. s. 6)

Hitler kalte de arbeidsløses hær for nasjonens reservearmé og satte dem i arbeide.

QUO VADIS - KENNEDY?

(Forts. fra s. 5)

en milliardær- og millionærbestand, så hadde den nuværende krise ikke oppstått. Og her er vi ved

centrum

av årsakene til vanskelighetene i store deler av den vestlige verdens økonomi idag. Men Amerika har ikke forstått dette og har vel også i noen grad overvurdert sin egen styrke, sine egne resurser.

De amerikanske kapitalisters umåtelige rikdommer er selvsagt ikke noe uttrykk for egen arbeidsinnsats. Stort sett er det legalt ran av andres arbeide — håndens og åndens arbeide, lumber-Jack eller vitenskapsmannens innsats.

De amerikanske vanskeligheter av dag er ikke noe fattigdoms-, men et rikdommens problem — en overskudds-krise. Den flukt fra dollaren, som de amerikanske rikfolk har satt igang er et uttrykk for de ansvarsløse friheters frihet og for kapitalens troløshet som helhet betraktet. Det er overskuddet av det amerikanske folks arbeidsinnsats, det amerikanske folks **størknede svette**, som nu føres ut av landet i form av gullbarrer.

President Kennedy, som etter, hva en hittil har sett og hørt og kan slutte av hans handlinger synes å være en fører av usedvanlige dimensjoner, men på den annen side har han også uhyre sterke krefter mot seg, som må bekjempes.

At der må finnes en utvei til en utjevning mellom det alminnelige vareprisniveau og gullprisniveauet er helt sikkert. Den skjevheten, som idag er så åpenbar kan ikke fortsette i det lange løp.

Amerikas finansielle problem synes å være omtrent det samme som hos et enkeltmenneske som lever slik i overflod at resultatet må bli hjerteinfarkt. Amerika holder på å stekes i sit eget kapitalistiske fett. Overfloden blir det vanskeligste å løse av alle problemer.

La oss foreta en liten analyse ved hjelp av et aktuelt eksempel. President Kennedy foreslo nylig at Amerika skal oppta et nytt lån på 5 milliarder dollars. Det nye lån som naturligvis også representerer en ny gjeldsbyrde representerer en sum av 35 milliarder kroner. Skulle vi så tenke oss at en utjevning mellom gull- og vareprisniveau (Mody's råvareindex 370), så vil det nye lån komme til å representere et beløp av ca. 130 milliarder kroner eller 18,5 milliarder \$ — mere enn hele den amerikanske gullbeholdning i Fort Knox. Hva ville så hele den offentlige amerikanske gjeldsbyrde komme opp i?

Det er sikkert best å flykte over hals og hode og lengst mulig bort fra en slik tanke. Tilbake står da inflasjonens vei, men inflasjon er heller ingen utvei, det er som å flykte fra sin egen skygge. Skyggen følger til veis ende.

Imidlertid har inflasjonen den fordel fremfor en deflasjon at inflasjon betyr lettet gjeldsbyrde, mens deflasjonen øker gjeldens tyngde, og det er jo nettopp en slik gjeldsbyrdelettelse, som Amerike behøver idag.

Imidlertid er der en viss likhet mellom den typiske gruppe av kapitalister og demokrater: De hører begge til flyktningsskarene i en nasjon, for demokratene er sterkt under forvandlingens lov. Kommer de på den grønne gren i et samfunn, så har de glemt sine sociale programlover og sitt ansvar overfor de små i samfunnet. Nedvostringen av president Kennedys minste-lønnslov forteller ugjendrivelig tydelig om det. Først forvandler de seg fra å være «labourer» til å bli «white-collar-workers», hvilket naturligvis er så mye finere, dernest flytter de sine pauluner fra øst til vest og unngår å hilse på «den uvaskede bærme», når de reiser hjem til middag. Får de anledning til det, så flytter de gjerne til en dobbel-leilighet, selvom der ellers er husnød.

Derfor betyr det sikkert heller ikke noe om det amerikanske demokrati ved det siste valg er en smule ytterligere demokratisert, for historien viser, at selv omvendte eller av-vendte vendekappe-marxister er blandt den stille glidende flyktningstrøm. Ja, selv gamle forsvarsnihilister, bekjennelsessterke humanister kan bli varme tilbedere av H-bomben riktignok med det forsonende skjær over det hele som ordet forsvar betyr. Skulle der komme nød og ufred til landet, så kan de flykte med vende-kappen over sine skuldre, og forvandlingen kan gjøres total. Endelig kan de flykte fra nasjonal og internasjonalt rett, og det er naturligvis ikke det minste.

Metamorfosen er fullstendig.

Jo, President Kennedy

har hele sin standhaftighet og sjelsstyrke behov. For i tillegg til andre vanskeligheter vil Presidenten i Amerika — forresten i likhet med alle de andre vestlige kapitalistiske stater — møte den milliard-hær av sultne, arbeidsøkende, men innsatsvillige mennesker fra hele verden og tilogmed mennesker med lav levestandard og billig produksjon, men som er likeså hungre etter kunnskaper som etter manuelt arbeide. Ganske enkelt et «teamwork» av umålelig styrke.

Noen av dem er kommunistisk/marxistiske, andre har en sterk religiøs overbevisning — omenn av en vidt forskjellig trosbekjennelse — men de har et felles-trekk av årtusener gammel kultur. I åndelig utstyr står de ikke i noen monn etter den vestlige verdens befolkning. Bare den tekniske vitenskap har manglet i billedet av et moderne samfunn.

Det «purgatorium», som nasjonal-socialismen vel kunne trenge har de heller ikke behov for, så det er vel mulig at nasjonal-socialismen som helhet er gått til den evige hvile, men den nasjonalsocialistiske «oppfinnelse» av «de to tomme hendes ideologi» og arbeidets overhøyhet over kapitalen er ideer på vandring og lar seg ikke knekke.

Kapitalismen er et probat middel til effektiv utnyttelse av andres arbeide. «De to tomme hendes ideologi» er en konstruktiv tanke til bygging av velstand og fremskritt. I disse tre ord ligger der en nøkkel til menneskenes frigjørelse.

Det som stort sett

foregår i verden idag er Østens forsøk på frigjørelse fra Vestens undertrykkelse gjennom hundreder av år.

Det første som Amerikas president må ta sikte på er å skaffe balance i landets pengesystem og det første skritt er å skaffe et noenlunde riktig forhold mellom gull-prisen og vareprisene. Derneft kan det vel være mulig at en mild og kontrollert ytterligere inflasjon er nødvendig, fordi den letter gjeldstrykket. Av prisen på aktier med real-kapitalistisk bakgrunn synes å fremgå at ledende finansfolk er av den mening, for denslags aktier representerer realverdier likesåvelsom gullet. Den boom som nu er under utvikling tyder på det. Spørsmålet om gullprisen kan løses med et pennestrøk. Så lett er det, men det er likeså uomgjengelig nødvendig som det er lett.

Er så president Kennedy den dynamiske førerskikkelse, som hans handlinger hittil tyder på at han er, så kan han ta fatt på å løse de andre problemer, som der er en overflod av.

Men da blir det også nødvendig å mestre den kostbare nytende og ikke-nytende dronebestand av millionærer og andre stor-kapitalister — og her kommer konkurranseforholdet til verden forøvrig inn — for de som representerer «de to tomme hendes ideologi» har stort sett frigjort seg for denne samfunnsmessige belastning.

Er det så rart at vi venter med spent forventning og tillater oss å spørre:

Quo Vadis — Kennedy?

ANDERS MELTEIG.

Introduksjon - -

(Forts. fra s. 4)

slettelse i den alpine del av Europa.

Den sefale indeks er i noen grad lavere enn den alpine rases og den fasiale index høyere, fordi, samtidig med at ansiktet har samme store bredde, er det i noen grad høyere enn hos den alpine rase, hvilket igjen kommer av at den østbaltiske kjeve i sin alminnelighet er høyere og større enn hos den alpine rase. Overkjeven har en tendens til å stikke frem foran underkjeven, noe som ikke er alminnelig hos de europeiske raser. Som et resultat herav viser den tunge underkjeve en lite fremstående hake. Kinnbenene er også meget forskjellige fra andre europeiske typer, idet de er høye og vidt fra hinannen, slik, at der i forbindelse med den temmelig flate nese med forfra synlige nesebor og bred, flat nesebrusk sammen med den brede underkjeve, skapes et i noen grad mongolsk inntrykk, som igjen aksentueres ved at øynene tar seg små ut, samtidig med at åpningen mellom øynelåkkene peker litt oppover mot utsidene.

Håret er, skjønt det er hårdt og stivt, lyst med en tilbøyelighet til askeblont i motsetning til den gulblonde nordiske hårfarge, og er alminnelig nokså tynt. Huden er også lys, men tillater sjelden blodet å skinne gjennom, så den mangler de rødlige nordiske kinner. Øynene er gråblå eller blå, eller endog blåaktig hvite, slik at man ofte hører tale om hvitøyde finner.

Å forsøke å identifisere den indre mentale forskjell mellom de europeiske raser — de er relativt like sett fra et verdenssynspunkt — er meget vanskeligere og gir rom for kritikk overfor den, som forsøker seg. Allikevel eksisterer der tydelig slike forskjelligheter i markert form dengang rasene var skarpt adskilt istedetfor den nuværende tilstand av nærmest statiske grupper, som tilfellet er i dag. De ville være meget lettere å identifisere, hvis det ikke var for det faktum, at tidens kulturelle innflytelse ikke lenger svarer til rasenes geografiske gruppering. Rase og kultur arbeider ikke lenger i samme retning. Istedet er der hos den moderne europeer ofte en skarp konflikt i følelser og sinn mellom det følelsesmessig og psykologisk bestemte mønster og en tillært ganske fremmed opplæring, som streber etter å motivere aksjon og reaksjon i en retning motsatt det medfødte anlegg. Uten tvil kunne meget av den ulykke og engstelse, som det tyvende århundres europeere lider under, bli borte hvis kultur-mønstret igjen fikk lov til å gruppere seg i overensstemmelse med de nedarvede psy-

kologiske behov. Men det faktum, at dette ikke er tilfellet, gjør identifikasjonen av de psykologiske faktorer ennå vanskeligere enn det ville være i en tilstand av rasenes naturlige kultur. Muligens vil, med forbedrede metoder i fysiologisk psykologi, slik som måling av elektriske bølger i hjernen og kjertlenes kjemiske virksomhet, den medfødte mentale aktivitet og kjertelvirksomhet bli en enkel laboratorieprøve. Inntil da, kan man kun basere seg på alminnelige iakttagelser på det grunnlag at kunnskap om kjertelvirksomhet og mentale forskjelligheter og likheter er blitt fastslått både mellom raser og mellom identiske tvillinger.

Tradisjonelle inntrykk stadfester allikevel, at den nordiske rase besitter et visst herredømme over sin egen natur og kontroll over de følelser, som, selv om de ikke binder hans evner som kunstner eller komponist, setter ham i stand til å følge sin egen uavhengige kurs i livet. Dette, forsterket med en tradisjonell respekt for hederlighet og sannhet, forkjærlighet for konkurranser, en ro i sine dommer og sans for ansvar overfor andre, som alltid har utmerket denne rase fremfor andre europeiske folk.

I motsetning til de «kolde» nordiske folk, gir deres midelhavsletterere lettere etter for følelser, viser mindre konsekvens i oppførsel og åpenbarer en større seksuell passion, som når den rettes mot etiske mål, frembringer kunstverker, som er på høyde med, men mer følelsesmessig bestemte, enn de nordiske. I motsetning til dette åpenbarer dinariene en grov styrke i karakteren, en likefremhet og fremtredende pålitelighet, tapperhet og loyalitet, slik som man nylig var vitne til under den 2. verdenskrig, men den mangler den militære tilbøyelighet for å erobre og regjere, som er så alminnelig innen den nordiske rase. Den dinariske karakter åpenbarer også bråsinthet, blandet med godlyntet som i det hele er mer innstillet på det daglige livs enkle gleder og menneskelige forbindelser enn på åndelige eller selvprovende interesser.

Der er hos alle iakttagere en bemerkelsesverdig enighet vedrørende den dinariske rase, som en hårdtarbeidende, solid natur, skjønt reservert og tålmodig overfor fremmede. Av enkelte anklaget for smålighet.

Den alpine fremtoning er «borgerlig» (bourgeois) og der kan ikke herske noen tvil om, at alpineren synes å finne veien inn i de borgerlige klasser i de fleste land, hvor hans rase finnes. Den nordiske lettlevethet og hang til eventyr står i direkte motsetning til den mentale og følelsesmessige innflytelse, som synes å

Bak Kulissene:

(Forts. fra s. 4)

«Herr president», begynner Pierre Laval, «mere enn hundre senatorer og deputerte har nettopp i et møte valgt den deputasjon som jeg har fått i oppdrag å forestille for Dem».

Lebrun bukker forbindtlig, men svarer intet, og Laval fortsetter: «Hvorfor er vi her? Vi må snakke inngående med Dem om Deres plan om å forlate Bordeaux. Vi må protestere mot denne plan. Vi må besverge Dem ikke å følge denne plan!»

Laval gjør en pause for å gi statspresidenten tid til et svar. Men Lebrun rører seg ikke. Han tier fortsatt. Han sitter der som stivnet.

«Herr president», sier Pierre Laval. «De kan og må ikke reise! Vi vil i hvertfall ikke tolerere at regjeringen gjennom dette nesten bedrageriske sjakktrekk vil forsette krigen fra Afrika, noe som jo er fullstendig umulig!»

Nå våkner Lebrun av sin lammede taushet. De ord som der ble sagt kan han ikke la sitte på seg. Han må si noe, og det var nettopp derfor de var så skarpt formulert.

«Situasjonen er ikke så enkel, mine herrer», stammer Lebrun. «Regjeringen har overveiet påny og påny, det kan dere være forvisset om. Vi overveier fortsatt, faktisk, og jeg synes ikke det er noen dårlig løsning dette at den ene reiser mens den andre blir her — så kan enhver gjøre det han finner riktigst. Og dessuten —»

Pierre Laval avbryter ham med en håndbevegelse. «Hvis statspresidenten, senatspresidenten, kamrets president og en del av ministrene forlater Frankrike, så vil de ministre som blir her ikke ha noen autoritet mere, de kan ikke forhandle på vegne av Frankrike — forstår De da ikke det, herr Lebrun?»

Dette siste spørsmål har Laval slynget ut med sitt vanlige temperament — men han nøyer seg ikke med det. Nei, nå er han blitt opphissert og han fortsetter heftig: «Og saken er jo enda verre: statspresidenten tar statens segl med seg og tar dermed regjeringssmaken over Frankrike med seg — han alene, han ganske alene representerer den utøvende makt! Merk Dem, herr president, at regjeringen har

komme frem gjennom alpinere fra de før-neolitiske tider.

Kanskje øst-balderen i noen utstrekning er lik alpineren i temperament, men han åpenbarer på den annen side den tradisjonelle slaviske tungsinnethet og hang til drømmeritrekke som alpineren ikke har. Alpin ordknapphet er forbundet med en nesten orientalsk fatalisme eller «nihilisme», blandet med en visjonær tendens, en begavelse for historiske skuespill og en ubestemt i moralsk ideal, som svarer til en lang historisk godtagelse av slaveri og trellestand blant østbalterne, og i vårt århundre til det dagligdagse slit og undertrykkelse av det kommunistiske diktatur.

domt en bestemt politikk klart og tydelig — det er politikken Reynaud—Churchill. Vil De da reise til Afrika for å fortsette denne politikk? Ingen undskyldning og intet knep av en eller annen art gir Dem noen rett til det — det sier jeg Dem her åpent, herr president»

Lebrun er tilsynelatende påny sunket tilbake i sin forstenede taushet. Han ser at Laval er opphissert, men ikke en muskel fortrekker seg i hans eget ansikt. Han gir inntrykk av fullstendig tomhet. Det får Laval til nesten å bli rasende: ligger da avgjørelsen av Frankrikes skjebne i hendene på en dukke?! Hans stemme bever av indre opphisselse, da han fortsetter: «Bare to menn har rett til å avgi om krigen kan fortsette eller ikke, general Weygand og marskalk Pétain. Hvis de er av den mening at det ikke kan kjempes videre, så må vi alle bøye oss for deres innsikt!»

Hans stemme blir svakere, hans øyne blir sløret av indre bevegelse: «Jeg kommer fra Clermont, jeg har reist landeveien — jeg har sett vårt nederlags skuespill med mine egne øyne. Vi er slått — —». Men så blir stemmen fastere igjen: «Vi må redde hva reddes kan — men vi kan ikke redde Frankrike hvis vi forlater det!»

Ikke en bevegelse i Lebruns trekk, ikke ett av den annens «erke» ord synes å ha truffet ham, eller bare å ha nådd ham. Når man nå begynner å snakke, høres han ut som en åndsfraværende. «Hvorledes skal regjeringen kunne fortsette å være suveren og fri», spør han, «hvis den blir i et område som fienden har besatt, hvis den hvert øyeblikk står i fare for å bli tatt til fange?»

En av herrene svarer straks. «Herr president, hvis Deres regjering forlater 40 millioner franskmenn midt under slaget, da er den heller ikke suveren og fri. Befolkningen som De lar i stikken vil straks danne Frankrikes sanne regering. Ja, det vil vi gjøre, som De ser her foran Dem! Vi vil aldri forlate Frankrike! Men si oss nå en gang: hva vil De gjøre når De er i Afrika?»

På dette spørsmål, som også Pétain stilte ham, svarte han ham forlegent: «Vi kunne for eksempel oppnevne sendemenn —»

Men nå tier han, og Pierre Laval gjenopptar sitt angrep. «Hvis De forlater Frankrikes jord», sier han, «da vil De aldri betre den igjen. Og vet De hvorfor? Hvis De forlater Frankrike i den stund da landet er i sin dypeste fornedrelse, da vil et ord komme på alles leber: 'desertør' — ja, det vil bli sagt noe enda verre om Dem: 'forreder'! Herr president, det er også Deres plikt å følge marskalkens eksempel. Jeg erklærer herved overfor Dem — og det gjør jeg med full bevissthet om de følger av personlig art det kan ha for meg selv — at jeg ikke gir etter. Mine venner og jeg forbeholder oss handlefrihet, og vi vil gjøre alt som kan gavne landet. Hvis De vil reise, så værsgod! Men rett til det har De bare som privatmann. De må da først tre til-

Utilregnelighet

(Forts. fra s. 2)

snakker til henne, — «hun er så ung og unnselig», sier folk. De skulle bare høre og se henne hjemme hos seg selv! Hennes reaksjon overfor fremmede er ret og slett erytrofi, redsel for å rødme.

Her Larsen blir aldri enig med noen. Sier man at det er kalt, tørker han svetten. Stønner en av varme, slår han opp frakkekragen. Han kranbler med alle, og er så kontrær at det er best å foreslå ham å gå til høyre dersom man ønsker at han skal gå til venstre. Hans lidelse, som er en virkelig lidelse også for andre, heter amfilogi.

Fru Jensen er livende redd for sin helbred. Hun tar temperaturen morgen, middag og kveld. Den tid hun ikke bruker til å springe til læge, står hun foran speilet (med tungen langt nede på brystet. Hun har aldri vært forkjølet. Hos henne heter sykdommen lungebetennelse. En vorte er i hennes øyne en kreftsvulst. Fru Jensen er det uhelbredelige offer for *nosomani*.

Hr. Monsen hopper ut av sengen og styrter ned på gata ved det minste brannskjær. Han er først riktig lykkelig når han sitter foran peisvarmen. Etter et par drammer tenner han uvegerlig fyr på fyrstikkene i askesegeret. Han har tendens til *pyromani*.

Grevinne Sidensvans er rik. Hun har sølvtøy for et par hundre tusen kroner. Men kommer hun på en five o'clock-tea, kan hun ikke hindre seg i å stikke en sølvske i lommen. Hun stjeler som en skjære, servietter, såpe, en dorull alt. Navnet på hennes ubetvingelige langfingerethet kalles *kleptomani*.

Hr. Sørensen er ganske ung og meget rastløs. Han kan ikke stå stille på ett og samme sted et øyeblikk. Han farer fra det ene til det andre både når det gjelder arbeidet og i det daglige liv ellers. Han lider av *dragomani*.

Fru Salvesen rusker minst 10 ganger i en dør hun har stengt. Er den riktig igjen? Blir hun beroliget på dette punktet dukker det straks ny tvil opp. Har hun slått gassen av? Var fyrstikken sløkket da hun kastet den i søppelkassen, hadde hun lagt over ungen slik at den kunne puste? Hun får ikke fred i sin sjel før hun har låst seg inn igjen og konstatert at alt er såre vel. Fru Salvesen lider av la folle du doute, også kalt *tvilsyke*.

Hr. Paulsen går i stadig redsel for bakterier og smitte. Han vasker hendene femti ganger om dagen og gurgler seg i det uendelige. Han tør ikke røre et dørhåndtak med bare hender, men tar om det med lommestørkleddet om han ikke har hansker på. Han lider av *basillofobi*, og den kan ta en slik overhånd at folk faktisk går på tåspissene for ikke å berøre moder jord mer enn høyst nødvendig.

Personlig kjenner jeg en mann som har en navnløs mani. Han pirker med pekefingeren 3 ganger i sentrum av alle O-er han møter på sin vei. Jeg har sett ham gå over gata bare for å stikke fingeren i O-en i ostebutikkens reklameskilt.

Napoleon I var aritoman, han tellet likedanne gjenstander. Kanskje noen hver gjør det samme. Hvor mange sitter ikke i toget og kan ikke la være å telle telefonstolper eller kuer på jordene, hvor mange vogner det møtende tog har. Har man en slik mani bør man kve den i tide. Ellers går det som han som begynte å telle alle B-ene i Første Mosebok.

Alle er dypt beveget. Den ene etter den andre bukker for statspresidenten og går. Som den siste fjerner Laval seg i retning av døren. Da går Lebrun etter ham, griper begge hendene hans og ryster dem uten et ord.

Men om kvelden denne 21. juni blir betingelsene for våpenstillstanden kjent i Bordeaux. Og samme natt hører man nok en nyhet: statspresident Lebrun har definitivt gitt opp sin plan om å flytte over til Afrika.

Norsk og tysk rettskultur -

(Forts. fra s. 1)

de ansvarlige prominente stå fram og bekjenne sin synd, med krav om kollektiv eller individuell adgang til revisjon.

I landets ledende stillinger sitter imidlertid ennå i dag mange som vant sine første sporer som urettens håndgangne menn i «retts»oppgjøret. Skulle ikke skyldbevissheten etterhvert ha virket på samvittigheten hos enkelte, slik at også det norske rettsvesen kan finne grunn til å rydde opp litt i sin Augiasstall? Selv om man den gang gikk inn for massepsykosen etter eksilregjeringens oppskrift, kan man jo senere være kommet til «et annet syn». Man lærer jo så lenge man lever.

For å ta et enkelt tilfelle. En mann som i følge sin ledende stilling må forutsettes å være en høyreist personlighet med en uklanderlig rettsbevissthet er vår bys ordfører, Brynjulf Bull. Han forrettet under oppgjøret som statsadvokat og hadde i forbindelse med lagmann Solem hovedansvaret for avgjørelsen i en rekke viktige rettssaker. I saken mot legionsstaben hadde juristene et vanskelig paragrafspørsmål å ta stilling til. I følge straffelovens § 94 var straffen for å samle stridskrefter (altså vepnet styrke) mot eget land bare

to tredjedeler av straffen i følge § 86 for å svekke allierte stridskrefter som her var grunnlag for straffepåstanden på grunn av det uholdbare postulat om Norges krigførende status, skjønt alliansen riktignok manglet, og den diplomatiske forbindelse endog var brutt av den angivelige allierte. Å administrere etter oppdrag ubevønnede frivillige til hjelp for et vennligsinnet land — Finland — i kamp for Nordens grenser mot Bolsjevismen skulle følgelig logisk sett overhode ikke ha noe med § 86 å bestille, så meget mere som oppdraget for tiltalte vedkommende bortfalt på grunn av edsnektelse. I betraktning burde også tas at Justisdepartementet hadde erklært tiltaket for å være legalt og edsavleggelse for å være tilstedelig.

Påtalemyndigheten fant imidlertid en løsning i stil med oppgjørets karakter og erklærte åpent at man kunne ha brukt en mildere paragraf enn 86, hvis tiltalte ikke hadde vært medlem av NS. På legionsstabens tid (i 1941) var medlemskapet i Nasjonal Samling ennå ikke forbudt, selv ikke i noen grunnlovstridig anordning fra London. Noen partileder gjaldt saken heller ikke.

Man ventet altså av tiltalte at han i 1941 skulle ha rettet seg etter en ovenikjøpet konstitusjonelt ugyldig anordning som riktignok ennå ikke var påtenkt, men senere ble utferdiget med grunnlovstridig tilbakevirkende kraft. Altså en forventet evne til gjetteferdighet utover det alminnelige får man si.

Skulle ikke dette være en så opplagt «tabbe» at en av de impliserte rettsutøvere bør finne grunn til å anbefale revisjon? En påviselig feil har man jo krav på å få rettet. I så fall er vel ingen nærmere til det enn påtalemyndighetens representant ved anledningen, siden rettens formann er død og borte. Statsadvokaten hadde i likhet med domstolen både rett og plikt til å ta avstand fra grunnlovstridig lovanvendelse.

Det vil være av interesse å høre hva hovedstadens første mann i dag mener om dette. Han må utvilsomt forutsettes å ville være på høyde med sin høye stillings krav i enhver henseende. Er den norske rettsbevissthet av mindreverdighet art i forhold til den tyske eller er den likeverdig?

At den skal være mere enn det er det ingen som ventet. De øvrige medlemmer av lagmannsretten var ved anledningen:

Lagmann Tor Breien
Or.sakf. Mentz Darre
Lødrup
Steffen Mærli
Harald Karlsen
Ole A. Kilsti
O. Mysterud.

Men det er altså Brynjulf Bull som nå har ordet. J. V.

Sønstebys sabotør bok -

(Forts. fra s. 1)

bli satt i riktig relieff bør det minnes om at Eivind Blehr både som fylkesmann og forsyningsminister under okkupasjonen til det ytterste hadde søkt å vareta Norges interesser vis a vis okkupasjonen. Blehr hadde en nasjonal og patriotisk innstilling. Han hadde den gamle embetsstands strenge redelighet, og hadde ikke under okkupasjonen tilkjøpt seg flyktningegods eller -grunn. Denne trafikk var derimot drevet av mange «gode nordmenn» og gode auksjonariusser! Hans hustru hadde innbragt midler fra sitt fødeland Sverige. Bortsett fra den oppskede politiske stemning var således alt med Eivind Blehr gullende rent. I sine stillinger under okkupasjonen kunne han vel ha skaffet seg særfordeler. Men Blehr og frue falt ikke for denne fristelse, men levde nøkternt og enkelt. Han var medlem av Nasjonal Samling fra 1933. Ja, behandlingen av Blehrs og frues hjem er ganske «uaktsom», for å bruke et mildt uttrykk.

Tidlig den 10. mai ringte telefonen hos fru Blehr på Nesøya, hvor hun befant seg med to små barn. En stemme meddelte at leiligheten i Thomas Heftyes gate 32 var beslaglagt og at nøklene skulle hentes hos henne.

(Det fremgår av Sønsteby side 259 at f. eks. nedenstående SOE-folk og sabotører var til stede i Blehrs leilighet: Sønsteby (leder), Birger Rasmussen, Max Manus, Arne Diesen (sønn av admiral Diesen), og Linge Karer som f. eks. Birger Fjeldstad, «Engelen» Norman Gabrielsen. Til stede var også Martin Olsen og Viggo Widerøe og frue, «Pipe-Lars» Fritz Andresen og frue Lolla Gran Andresen. Etter hva Sønsteby sa til fru B. skulle det innkvarteres 60 sabotører i hennes hjem. Har man eksempel på at tyskerne har gjort noe lignende med et privat hjem under okkupasjonen?

Symbolsk for den fundamentale begrepsforvirring var også: «11. mai ble Martin Olsen og jeg kalt til politimester Meyer og kriminalsjef L'Abée-Lund. Vi ble spurt om Oslo-gjengen var villig til å beskytte Kronprins Olavs liv når han kom hjem til Norge den 13. mai. Det var naturligvis intet vi heller ville, og slik gikk det til at den utvidede Oslo-gjengen ble Kronprinsens livvakt og senere Kong Haakons livvakt da han kom hjem den 7. juni».

I denne forbindelse holdt det på å bli en kjedelighet for fru Blehr da hun omsider fikk være til stede ved en registrering 12. juni av sine resterende eiendeler — en regi-

strering hun hadde forlangt avholdt 10. mai så fort hun fikk vite om den foretatte «rekvirering». Under befaringen av leiligheten finnes en flosshatt med krone og navn i et skap. Advokat Hodne-land ble hvass i stemmen: Hvor hadde Blehr tilegnet seg hatten? Den sakkynndige «Pipe-Lars» kunne imidlertid berolige med at her forelå ikke noe naziovergrep, men alt hadde sin naturlige forklaring.

Med hensyn til minister Blehrs korrekte forhold også her, kan opplyses at han for leie av to etasjer i Ths. Heftyes gate betalte inn til Riksarkitektens kontor kr. 12 000 pr. år.

Til Nesøya kom tidlig om morgenen den 10. mai en bil med to mann. Fru B. var på forhånd underrettet av fru Vassbotten at de hadde folk i leiligheten hele natten. De to herrer, viste seg å være nordmenn. De presenterte seg ikke, snakket engelsk, den ene var i engelsk uniform og presenterte seg senere på dagen som løytnant Brun. De ville ha nøklene til leiligheten, men fru B. ble selv med inn for å overvåke sine interesser. Før de kom hadde hun telefonisk satt seg i forbindelse med den svenske generalkonsul og også med den daværende rådmann i Forsyningsdepartementet N. Schei (nu fylkesmann i Sogn og Fjordane). En mann som til fullkommenhet må antas å ha behersket kunsten å bære kappen på begge skuldrene. Begge disse herrer sa at de ville forsøke å hjelpe henne og stoppe sabotørenes invasjon.

Fruen saft i sin leilighet og hørte og så. Rett overfor henne satt «løytnant Brun» med maskinpistolen over knærne for å sørge for at hun holdt seg på plass. Plutselig kommer det inn en dame fra kjøkkenet — fru «Pipe-Lars» Andresen. På spørsmål hvordan hun var kommet inn uten nøkler, svarte denne at en tykk glassrute i kjøkkendøren var slått ut om natten for å skaffe adgang til leiligheten.

Nu begynte en svær innbæring av utstyr og soveposer. Hun protesterte mot dette og sa at byen måtte være full av lovlig innkvarteringsmuligheter for så mektige menn. Hun satt hele tiden i den gode tro på myndighetene at rådmann Schei skulle få kriminalsjefen til å foreta en politiaksjon mot innbruddet og kanskje derved forhindre hele innkasseringen, subsidiært at det dog skulle holdes en lovformelig registrering før Aasgårdsreien for alvor slapp til. Hun hadde spurt Schei om det var lovlig å gå frem på denne måten. Han svarte: «Nei, er De gal, meld

HUSK BLADPENGENE!

HEKSEPROSESSEN

Den store hekse- og propagandaprosess i Israel mot den tyske politimann Eichmann har tatt sin begynnelse under store trompetfanfarer i verdenspressen når dette leses. Og nå skal da altså endelig «sannheten» om de 6 millioner jøder klarlegges på objektiv og betryggende måte. Hvor betryggende synes å fremgå av et telegram fra «Aftenpostens korrespondent» i Tel Aviv og i andre beretninger i pressen om den anklagede som fremføres for verden av det utvalgte folk for de utvalgte pressemenn som en dresert ape i et glassbur. Flere hundre journalister er blant de utvalgte, deriblant også norske, men ikke alle finnes naturligvis verdige. En må ha spesielle kvalifikasjoner for å kunne lovprise den israelske selvtekt og i Aftenpostentelegrammet heter det da også at «tre som søkte ble nektet adgangskort til rettsbygningen, fordi de under og etter krigen har gitt uttrykk for nazi-synspunkter». Og hva det betyr vet vi jo fra den dannede nydemokratiske presses daglige skjeldsord. Til trøst for alle bekymrede norske hjerter kan vi garantere at både Aftenpostens og Dagbladets korrespondenter er på plass med adgangstegnet i orden. Litt pinlig er det kanskje at good old England ikke vil sende noen observatør slik som Adenauer gjør. Den britiske ambassade er den eneste av de 35 diplomatiske misjoner i Israel som ikke har bedt om adgangskort. Men Norges er altså i orden. Storbritannia liker seg ikke riktig fordi en ifølge Aftenposten «regner med at britene kan komme inn i saken på en mindre gunstig måte ved at

deres politikk overfor jødisk innvandring til Palestina kan trekkes frem». Vi kan supplere telegrammet med at frykten gjelder avsløringer om hvorledes Hitler forgjæves forsøkte å få andre land til å overta de tyske jøder, noe som ikke lykkedes — ikke engang i Palestina. Bladet trøster imidlertid de bekymrede Englandsvenner med at «det synes imidlertid ikke sannsynlig at dette vil skje.»

SPIS MINDRE, KAMERATER!

Aldri siden innførelsen av kommunismen i året 1949 har det vært en slik «utbredt armød» blant kineserne, skriver den franske journalist B. Ullmann etter en reise på 18 måneder gjennom det røde Kina i en artikkel som er sendt ut av Fransk Presse-Agentur. Ullmann forteller at de kinesiske husmødre må vandre fra kjøp til kjøp, og at det ikke er stort annet enn kål å få kjøpt. På regjeringsplakatene heter det: «Du trenger ikke hele rasjonen din. Spis ikke mere enn akkurat det sulten krever!»

HAKEKORS TILLATT I USA.

Mens politiet i Norge og andre europeiske land løper rundt som gale om det dukker opp et hakekors på en dovegg, så er det ifølge det danske blad «Vestkysten» anderledes i USA. Bladet meddeler: «Det amerikanske «Nazi-Parti» er godkjent som forretningsforetagende i staten Virginia. Det har fått tillatelse til å benytte hakekorset som «varemerke». Partiet kaller seg selv «Verdensunionen for fri nasjonalsosialister». Det oppgir som mål «Overtagelse av den politiske

innbrytningen til kriminalpolitiet straks».

Kaptein Jacobsen, alias Sønsteby, sa kort og godt: Her er det vi som kommanderer. Dette er karer som har vært med på noe av hvert. De behøver ikke å være engstelige. Vi er akademikere og dannede mennesker alle sammen.

Innen hun dro fra leiligheten, lovet «fenrik Bull» (Arne Diesen) å pakke unna hennes mest verdifulle ting. Han lovet at hennes avlåste skap, hvortil hun hadde nøklene, ikke skulle røres. Men da fru kom tilbake til leiligheten den 24. mai oppdaget hun at skapene var åpnet og meget av det kostbare innhold forsvunnet. Dette anmeldte hun straks til Kriminalpolitiet. «Pipe-Lars» benektet at skapene var blitt åpnet, men ved registreringen av restene den 12. juni erkjente Max Ma-

nus overfor bobestyreren at man hadde nøkler Fru Blehr anslår at det i tidsrummet 10. mai til 12. juni forsvant eiendeler til en verdi av kr. 10—12.000.—. I tiden 15.—20. juli forsvant mer. Blant annet et antikt kinesisk sjakkspill, verdsatt til kr. 10.000.—.

Det var også lyse innslag. Fru Blehr roser meget Hjemmestyrkene i Sandvika, de opptrådte korrekt og ridderlig under sin leder Nyquist. For å hjelpe henne lot denne henne eskortere til byleiligheten av en herr Haydn, visstnok en kjent idrettsmann.

En kjent forretningsmann, tok med seg fra Nesøya mot kvittering en del ting som siden ikke er kommet til rette: Et jaktgevær. Det kan jo fru greie seg foruten. Verre er tapet av Blehrs nitid førte dagbok. Den viser hvilken

makt i USA med lovlig midler overensstemmende med valgloven».

ANSTENDIGE NYDEMOKRATER

I Adenauers nye nydemokratiske Tyskland er avisene til og med mere uanstendige enn i Norge. Generalløytnant i Waffen-SS Max Simon er død i disse dager og både «Frankfurter Allgemeine Zeitung» og «Die Welt» har nektet å ta inn dødsannonse! Og det tiltross for at generalen er blitt frifunnet for anklage om såkalte krigsforbrytelser i tre rettsforhandlinger! Myndighetene har, lydlige mot hetserne, ikke villet godta rettsavgjørelsene og prøvet seg påny tre ganger. Sikkerlig ville de også ha fortsatt hvis ikke ofret var død i mellomtiden. Så fortsetter da avisene forfølgelsen etter døden — slik som Berggrav her hjemme gjorde det i sin tid da det gjaldt NS-folk.

Daglig friske blomster

SYNNØVELIE

Blomsterforretning

Kranser til alle priser

Frognerveien 30, Oslo

Tlf. 44 22 30

kamp han som forsyningsminister hver dag førte for å hevde norske interesser vis a vis tyskerne. Men i 1945 var selvfølgelig mange interessert i at slike optegnelser som motsa den skapte fundamentale begrepsforvirring — skulle forsvinne. Likeledes tok vedkommende med en glimrende attest for innsikt i folkerett, som Blehr i sin ungdom fikk av den berømte juridiske professor og statsminister Francis Hagerup. Blehr hadde vært Hagerups sekretær på den annen Haagkonferanse i 1907.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo

Telefon 37 76 96

Boks 3214

Abonnementspriser:

Kr. 30,- pr. år, kr. 15,- pr. halvår i Skandinavia. Utlandet forøvrig: kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår. I nøytralt omslag kr. 40,- pr. år, kr. 20,- pr. halvår

Løssalg 75 øre

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter over en spalte.

Bruk postgironr. 16450.

Utgiver A/L FolK og Land